

- Vleesch Joh. 1533 IV 47, 58, 59, uit Berghe ; hij overlijdt aan scabies in 1535.  
 Wychouse Jac. vanden 1543 IV 149.  
 Wyntere Florent. de 1538 IV 80v, 90, hij wordt hetzelfde jaar chorist en daarna opnieuw choraal

A. DEWITTE

---

OVER HET BESTUUR VAN DE ACHT PAROCHIEËN  
 VAN VEURNE-AMBACHT  
 OP HET EINDE VAN DE XVI<sup>e</sup> EEUW

De Acht Parochiën van Veurne-ambacht maakten deel uit van de kasselrij Veurne ; ze vormden een onafhankelijk ambacht. Ieder van deze parochiën hing af van een plaatselijke heer. Hun onderhorigheid aan de kasselrij Veurne bestond in het beroep dat deze laatste uitoefende over hun rechtspraak : de kasselrij was immers hun hoofdcollege ; alsook in hun tussenkomst in de beden en andere lasten van de kasselrij.

Deze tussenkomst in het betalen van de belastingen van de kasselrij gaf aanleiding tot vele en langdurige processen.

Na vele moeilijkheden werden de Acht Parochiën en hare afhankelijkheden door het decreet van 30 augustus 1759 onafhankelijk verklaard <sup>1</sup>.

Op het einde van de XVI<sup>e</sup> eeuw was opnieuw een proces aan de gang tussen de kasselrij en de Acht Parochiën. In 1601 sprak de Raad van Vlaanderen zich erover uit en be-

---

1. L. Gilliodts-van Severen, *Coutumes de la ville et chàtellenie de Furnes. Tome premier*, Brussel 1897, p. 210-212. En *Zesden Placaertboeck van Vlaanderen*, 1<sup>e</sup> deel, 1786, pp. 400-401.

paalde dat de Acht Parochiën aan de kasselrij Veurne ondergeschikt bleven <sup>2</sup>. In 1603 vaardigden de Aartshertogen een reglement uit over het bestuur en de rechtsmacht van de Acht Parochiën en hun betrekkingen met de kasselrij Veurne <sup>3</sup>.

In bundel nr. 165 van de Acht Parochiën op het Rijksarchief te Brugge, berust een stuk dat van belang is voor de kennis van het bestuur van de Acht Parochiën en hun onderhorigheid aan de kasselrij Veurne.

We zien er dat de beslissingen genomen werden door de meerderheid van de Acht Parochiën zelf en dat de afhankelijkheden of banken er maar een ondergeschikte rol speelden <sup>4</sup>.

Het is een verklaring afgelegd in 1599 voor de magistraat van Ieper door twee wethouders van Noord- en Zuidschote, en van Elverdinge-Vlamertinge over het bestuur van de Acht Parochiën, zoals zij het altijd gekend hadden.

Dit stuk, heeft betrekking op het proces van het einde van de XVI<sup>e</sup> eeuw.

J. DE SMET

Voocht, Scepenen ende Raedt der Stede van Ypre, Allen den ghenen die dese presente letteren zullen zien ofte hooren lesen saluut. Doen te wetene dat voor ons commen ende ghecompareert zyn in persooene Jaspas van der Gote, landsman woonende inde prochie van Noorschote oudt 67 jaren, ende Jan Pladys, oock landsman woonende in de prochie van Elverdynghe oudt 61 jaren al of daer ontrent, de welcke respectivelick by solemnelen eede in onsen handen ghedaen, ghetuight ende gheattesteert hebben zo zy tuughen ende attesteren by desen, over warachtich dat zy, te weten den voornoemden Jaspas vander Gote als eertyts voorscepenen ende wethouder vande voornoemde prochien van Noort ende Zuutschoten gheweest hebben gheleden achtendertich jaren ofte veertich onbegrepen, ende de voornoemden Pladys, oock als wethouder vande voornoemde pro-

2. *Ibidem*, tome III, p. 417, noot 2.

3. *Ibidem*, LXXXIX, pp. 416-425.

4. Over de samenstelling van de Acht Parochiën, zie: *Ibidem*, tome I, pp. 8-11. Zie ook nog J. Dhondt, *Locale Standenvertegenwoordiging in het graafschap Vlaanderen*, Gent, 1950, blz. 47-48.

chien van Elverdynghe ende Vlamertynghe gheleden bet dan dertich jaren respectivelick ghefrequenteert hebben ter vergaderynghe van d'achte prochien zo t'Elverdynghe, Veurne, Ypre als elders, daer dye alsdanne vielen ende oock dat zy respectivelick den ontfanck vande zelve acht prochien bedient hebben, te wetene den voornoemden Van der Gote vanden jare XV<sup>e</sup> vierentzeventich daer te vooren ende overzulx wel te wetene ende ghezien t'hebben dat alle vergaderynghe binnen den gheheelen jare gheschieden by de ghedeputeerde vande staken alleene, zonder dat daertoe ordinairelicken quamen eenighe ghedeputeerde vande brancken, dan in zware zaeken ende van grooten importansie, ende dat noch alleenelick maer van twee, drie ofte vier brancken uuterlick, namelick vande meerst gheldende als 't Vrye van Rysssele, Nieucapelle, ende als die by de voornoemde achte prochien daertoe gheropen waren, ende andersins niet, zeggende toe dien constanelick, ghezien t'hebbene ende dies zeere wel indachtich te wesen dat als de voornoemde staeken ende brancken tsament vergadert waren ende alsser tusschen hemlieden contrariteyt ofte diversiteit viel van voysen, dat d'authorityteyt van resolveren altyts was byden meersten deel vande staecken ende achte prochien nyet jegenstaende tzelfs eenighe vande zelve staecken ende achte prochien hemlieden conformeerden in advyse ende opinie mette voornoemde brancken ende alzoo tzamen met hemlieden ghevought excedeerden in nombre van college ofte voysen, verclarende vorts ghezien t'hebbene zo oculairelick gheduerende den voornoemden tyt als uut oude rekenynghen ende bewysen van voornoemde achte prochien ende oock vande ouderlynghen verstaen t'hebbene dat de brancken ende spleten vande voornoemde achte prochien nyet alleene van allen tyden ghecontribueert en hebben met de zelve van d'achte prochien inden uutzendt van Veurenambocht met 'tghene dannof dependerende, ne maer oock generaelick in alle andere lasten ende oncosten binnen den jaere de generaliteit vande achte prochien ende brancken overcommende, zoo van vergaderynghen, deputatien, theeringhen, gratuiteyten, sallarissen ende recompensen van diensten, processen, contributien an garnizoenen van haver, hoy, stroy als andere hoedanich die zyn gheweest ende by hemlieden attestanten in concertantie van dien oock jaerlicx zien practiquieren dat telcker rekenynghe vande achte prochien byde ghedeputeerde vande zelve achte prochien ende brancken in 't doen vanden uutzendt van Vuernambocht, die zy namen cost ofte last van boven, by ghemenen advyse ende ghezaemderhandt met eenen uuteghezonden waren, de lasten ofte costen van binnen, onder welcke costen van binnen waeren zulckdaenighe als vooren ghespecificeert staen, diveersch vanden

uutzendt van Veurnambocht ende daermede gheen ghe-meens hebben-de zo men uute oude rekenynghen al claerlicken bevynden zal, ende danof telcker reyse een particulier staetken ghemaect was, ende de bescreyvinghe ter dien conforme gheschiede an elcken vande voor-noemde achte prochien ende brancken ende dies een yghelick daerin-ne oock zyne quote en handeel in handen van ontfangher van d'acht prochien betaelde.

Verclaerende voorts noynt ghehoort ofte verstaen t'hebbene dat d'achte prochien onderlinghe oyt eenighe costen ofte lasten ghe-doocht zouden hebben anders dan daerinne de voornoemde brancken ende spleten zonder eenighe contradictie met hemlieden ghecontribu-eert t'hebben alsovooren, overzulcx en gheloven niet datmen dies eenighe particuliere rekenynghen ofte andersins, nummermeer yet be-vynden zal ende wandt Jacques Rollier over ende utter name vande voorseyde achte prochien ons van alle 'tghene voorscreven verzocht heeft acte ofte certificatie, hebben hen verleendt dese jeghenwoor-dyghe om hemlieden te valideren daer ende zoo zy te raede werden.

In kennessen der waerheyte hebben wy dese ghedaen zeghelen met-ten zeghele van vooghdie der voorseyde stede, den drientwintichsten octobris XV<sup>c</sup> neghentneghentich.

Gheteeckent upden ploy: by ordonnantie E. de Codt, ende gheseghelt metten zeghele voornoemt uut hanghende in dobbelen steerte van parchemin in groenen wasse.

*(Afschrift uit de XVII<sup>e</sup> eeuw)*